

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novce... predbroju, oglašje itd. šalje se napolnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravništvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare br. 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Stogom rasta male stvar. u neslogi sve poljopr. Narodna poslovica.

Urednik i izdatelj Jerko J. Maholja.

U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Gulinia 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju u e p o d p i s a n i o n e t i s k a j u , a nefrankirani ne primaju.
Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake } na godinu ili K 5—, odnosno K 2-50 na pol godine.

Izvan carine više poštarina. Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 30 h., koji u Puli tali izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Laginja i dr. Viza Gulinia br. 1. kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplate

Tko neće sabora?

U posljednjim smo brojevima dokazali, da je obzirom na izvanredno lošu ljetinu u Istri absolutna potreba, da se sastane istarski sabor pa da poprimiti potrebite mjere, a da se siromašnima i stradajućemu stanovništvu naše pokrajine savjetom i djelom na pomoć priskoći. Naši bi zastupnici stalno objeručke prihvatili poziv na sabsorsko zasjedanje, na kojem bi se u gornjem smislu stvorili nužni zaključci. Ista carska vlada, kojoj nije baš srco pristalo seosko pučanstvo Istre, uvidila je potrebu saziva našeg sabora upravo obzirom na žalostno stanje kmetskih i radničkih slojeva Istre. Ona je naime pozvala zemaljski odbor Istre nreka se izjavi, da li se imade sazvati i naš sabor, kao što su sazvani nekoi drugi zemaljski sabori Austrije, ali talijanski članovi zemaljskoga odbora odgovorise na usta zem. knoetana Dr. Rizzi-a, da oni sabora neće! A koji bi mogao biti tomu razlog?

Taj smo tobožnji razlog priobćili u zadnjem broju. Na upit ministra unutarnjih posala, grofa Wickenburga koji sazivilje zemaljske saborne odgovorio je Dr. Rizzi, da je uz sadašnje političke odnose u pokrajini isključeno, da bi mogao zemaljski sabor raditi mirno i plodonosno.

Politički su dakle razlozi, koji vode talijansku sabsorsku većinu, a da se ne sazove naš sabor usprkos zdvojnomo stanju stanovništva čitave pokrajine!

Tih umišljenih razloga drži se i jedan član zemaljskog odbora, stalni suradnik tršćanskog „Il Piccolo“ u članicu tog lista od dne 13. o. mj. pod naslovom: „Slavanske riječi i činjenice radi savisa istarskog sabora“, a ti su razlozi upivali na zaključke talijanske sabsorske većine, koja se je sastala dne 19. o. mj. u Poreču.

U članku stoji, da su talijanski članovi zemaljskog odbora dali zemaljskomu kasetanuu naputke, što i kako da odgovori vladi glede saziva našega sabora t. j. da bi bila potreba, da se sazove istarski sabor, ali da je nemoguće, da bi sabor raditi mogao u sadašnjim okolnostim. Iznenadno nastojanje hrvatske štampe — kaže nadalje — da se sastane istarski sabor, ali je sumnjivo i smiješno, jer da su slavenski zastupnici nasilno zapriječili svaki rad sabora u zadnjem zasjedanju. Zdvoinim vapajem da se pomogne biednomu stanovništvu, hoće da istisnu novih koncesija od talijanskih zastupnika.

Talijani da nemogu pristati na saziv sabora u tu svrhu, da budu prisiljeni na jednostrane koncesije svojim protivnicima. Ako žele Slaveni saziv sabora, neka odustanu od svojih jezikovnih zahtjeva, dok se ne postigne potpuno sporazumljenje a svakom polju javne uprave.

Kako rekomo, držala se je istih razloga i talijanska sabsorska većina, koja se sastala u Poreču pobudom talijanskih „nova zemaljskog odbora.

Na tom sastanku imala je da razpravi

tri pitanja: saziv sabora, prenos hrvatskog učiteljska iz Kastva u Pazin ili Pulu i gradnja novih željeznica u Istri.

Na prvo pitanje odgovorila je ta većina, da odobrava postupak svojih članova zemaljskog odbora t. j. da se sabor sazove, baš kako je to savjetovao suradnik tršćanskog lista. Što se liče premještanju hrvatskog učiteljska iz Kastva u Pazin ili Pulu, stvoren je zaključak, da se protiv takovom premještanju poduzme sve moguće korake, jer bi se tim tobož teško povriedilo talijanski narodnostni posjed. Izabran je posebni odbor, sastojeci od dvojice zastupnika na carevinskomu vieću, od trojice članova zemaljskog odbora i od klubskog predsjednika, koji mora poduzeti najodlučnije mjere protiv »nezaslužene i tobož povriedi narodnog nasljeđa gradova Pazina i Pule«.

Na pitanje o gradnji novih željeznica izjavio je klub, da se traži od vlade neka osjigura financijalno, osim željezničke pruge Sauridija-Umag, također jednu spojnu prugu između državnih željeznica Trst-Pula i Trst-Poreč.

Na predlog zast. Varetona, da se ustroji novo okružno sudiste u Puli za sudbene kotare Pula, Vodjan, Labin, Lošinj, Cres i Krk, pozvao se je klub na svoj zaključak od 17. oktobra 1910, da se imade ustroji takovo sudiste. Taj zaključak da nije mogao biti proveden radi slavenske obstrukcije.

Konačno izrečena je zemaljskomu odboru zahvala radi zauzimanja oko uređenja rijeke Mirne, te mu se naložilo, da se odlučno zauzme kod vlade a da se ta radnja čim prije provede.

Odgovoriti ćemo u kratko na sve te tobožnje razloge i na zaključke talijanske sabsorske većine.

Kazali smo prije da bi naši zastupnici stalno objeručke prihvatili poziv na sastanak istarskog sabora, kad bi se isti imao baviti jedino i isključivo pitanjem podpore stradajućemu stanovništvu Istre. Ali talijanska većina neće sabora, na kojem nebi mogla pokazati svu svoju vlast i premoć nad nama. Ona neće sabora jer joj nije stalo do stradajućeg stanovništva, što priznaje nehotice i sama time, što izjavlja da Slaveni trpe više nego li Talijani biedu i nevolju. Izlika, da ona neće sabora, jer da su slavenski zastupnici u zadnjem zasjedanju zapriječili silom svaki plodonosni rad sabora, nestoji, jer su naši zastupnici svim pravom i po najsvetijoj dužnosti morali zapriječiti nepoštenu i nemoralnu osnovu sabsorske većine, kojom je htjela pokriomtariti 50.000 K za faliranu talijansku izlozbu u Kopru, a na štetu i teret čitave pokrajine.

Ni gospodarske osnove zemaljskog odbora predložene saboru na razpravu, nisu mogle ugrijati naših zastupnika, jer su te osnove izradili sami talijanski članovi zemaljskog odbora i jer bi bio naš narod oživotvorenjem tih osnova, još više izručen na milost i nemilost talijanskoj kasmori i u gospodarskom pogledu.

Naši zastupnici ne traže ni povlastica ni koncesija, nego samo ono, što ih po zakonu i po pravu ide. Talijanska vladajuću svojta vara se pako ljuto ako misli, da će se naš narod ili njegovi zastupnici njoj predati vezanim rukama za zdjelu leče. Nipošto i nikada! Talijani mogu u svojoj objesti i drzovitosti prkositi i carskoj vladi i našem narodu koliko i kako hoće — ali neće dokle hoće. Prije ili kasnije doći će i njima crni petek.

Pitanje premještanja hrvatskog učiteljska, neće Talijani samovoljno rješiti. Upravdanom zahtjevu svega naroda neće se moći carska vlada oglušiti. Talijansko bunecanje o nekakvoj povriedi talijanskog narodnog posjeda u Pazinu ili Puli, nasmijati će se i ludjaci u zemaljskoj bolnici u Puli. Pazin i Pula su talijanski narodni posjed samo toliko, koliko i hrvatski.

Željezničko pitanje u Istri nemogu da rješee sami ni talijanski članovi zemaljskog odbora, ni talijanska sabsorska većina. To znadu najbolje oni talijanski prvaci Istre koji su humbeno oblietali naše zastupnike u Beču, da im pomognu do gradnje jedne kratke pruge. Naši se zastupnici neće više dati zlorabiti od talijanskih farizeja i licomjeraca u njihove strančarske i sebične svrhe.

Drzovita je i bezstidna tvrdnja talijanske sabsorske većine kao da bi bili naši zastupnici zapriječili rješitbu o ustrojenju okružnog sudista u Puli. To se pitanje poviaću po istarskom saboru već desetke godina. Svaki put na začetku sabsorskog zasjedanja probio bi predsjednik, da mu je stigla vladna osnova o ustrojenju okružnog suda u Puli i da će ju dati na zakonitu raspravu, ali do rasprave nije nikada došlo, jer većina nije toga htjela. Ona se je bojala razdora u vlastitoj stranici zbog toga pitanja i radi toga nije htjela da dođe na dnevni red to pitanje.

Služemo se su talijanskom većinom neka se upliva na pozvane na to čimbenike, da se već jednom provede radnja oko uređenja rijeke Mirne ali tražimo da se kod toga upotrebi samo domaće radnike, samo Istrane, nipošto radnike iz Italije, knošto je to običaj i u modi, da ti tudjinci odnesu deblji dio kod svake javne radnje u Primorju.

Istarskog sabora dakle neće ove godine biti, jer ga talijanska sabsorska većina neće pošto nezna ili neće da znade što je nevolja i bieda. Narod će znati, da to u svoje vrijeme uraži.

Nesmućujmo naroda!

Bit će desetak dana što dolaze pojedinci i odlaslanstva iz Koparskog političkog kotara k zastupniku Mandiću skoro danomice s molbama, da bi on njima pomogao kao što je pomogao Talijanima toga kotara zastupnik Spadaro. Odlaslanici iz občine Piran i Izula pripovjedali su čak koliko će dobiti u gotovom novcu pojedini talijanski seljak, ribar ili obrtnik od svoga zastupnika. Te su svote kod poje-

dinaca iznosile 5—800 K! Zastupnik Spadaro da je od vlade isposlovaao po nekojim 50.000, po drugim 70.000 kruna. Sav taj novac da će on podieliti po miloj volji medju svoje biraeće i pristaeše. Zast. Mandić pošlo je tezkom mukom uvjeriti pojedince i deputacije o nemogućnosti takovih tvrdnja. Kazivao im je i dokazivao, da će vlada stalno dati podporu za postradalo stanovništvo od tuće ili suše u čitavoj pokrajini, bez obzira da li je to talijanska, hrvatska ili slovenska občina. Ta podporna neće doći u ruke ni Petru ni Pavlu, ni slavenskim ni talijanskim zastupnicima već će ju namještničvo doznačiti kotarskim poglavarom, koji će biti dužni, da sporazumno sa zastupnicima obiju narodnosti i sa predstojnicima mjestnili ili občinskih vlasti, doznačeni mu novac tako porazdieliti u javne ili dobrotvorne svrhe, da ne bude pri tom nitko trpio štete i nepravde.

Sretiv zast. Mandić zast. Spadaro u po-neljeljak slučajno na namještničvo čestitao mu je što je dobio tako velike svote od vlade. Na čestitku nije zast. Spadaro reagirao, već dometnuo, da je dobio veću svotu t. j. 150.000 K. Na upit kako će to podieliti odgovori skromno, da on neće ništa dieliti, da je vlada na njegovu posredovanje doznačila za občine Kopar, Izula, Piran i Marezige gornju svotu, koju će politički poglavar sa predstavnicima naroda opredieliti u javne i druge potrebite svrhe.

Konstatiramo dakle:

1. da zast. Spadaro nije dobio ni šuplje pare za svoje izbornike ili pristaeše;
2. da su naši zastupnici posredovali kod carske vlade u Beču i ustmeno i pismeno, da priskoći znatnim podporama stradajućem stanovništvu Istre.

Ne niećemo, da nije vlada i na posredovanje zast. Spadara doznačila gornju svotu, ali niećemo odlučno kao da bi to bila jedino i isključivo njegova zasluga. To može da dade popiti svojim ribarima i mornarima ali nama neće nikako. Mi idemo dalje i dalje te kažemo, da je vlada dala gornju svotu i da će dati i daljnih iznosa za cilu Istru, gdje to treba, nipošto na posredovanje jednog zastupnika, ili jedne stranke, već na molbe i pobude sviju zastupnika Istre.

Ministarstvo unutarnjih posala odredilo je, da se dade 150.000 K za stanovništvo političkog kotara Kopar, i to za sada za občine Kopar, Pomjan, Izula, Marezige i Piran, i to za one stanovnike, koji su pretrpili u noći od 15. na 16. junija o. g. velikih šteta od oluje, tuče, vjetra, vode itd. Za onaj dio občine Dekani, koji je istim povodom nastradao, pokrenuta je posebna akcija. Isto tako dobiti će podpore i stanovnici ostalih občina Istre, koji su onom prigodom, tudom oštećeni bili. Vlada se neće moći oglušiti ni na molbe i predloge o podpori onog stanovništva Istre, koje je dugotrajnom sušom velikih šteta pretrpilo.

rečenom gospodarstvu kao i izvan istoga (predavanje i praktične upute).

Tehnički asistent biti će namješten ugovorom, i to za sada samo na pokus za jednu godinu. Uživati će 2400 K godišnje plaće i stalne putne troškove godišnjih 600 K, koje će primiti umjesečnim predplatnim obrocima od upraviteljstva gospodarstva.

Valjano podkrepljene molbenice za ovo mjesto treba poslati putem upraviteljstva državnog ugor-gospodarstva u Pulinu, najkasnije do 25. listopada 1911. na c. kr. namještništvo u Trstu, naznačiv dobu (starost) austrijs. državljanstvo, izučene nauke, praktičnu sposobnost u poljodjelstvu i o dobrom poznavanju hrvatskog ili slovenskog jezika.

Istodobno imaju priložiti obveznu izjavu, kroz koliko će vremena — iza kako budu obavješteni o povoljnom riješenju molbe — moći nastupiti novu službu.

Porečki kotar:

Iz Kaštelira. Već sam više puta čuo nazivati Kastelir: „Kulom hrvatstva u zapadnoj Istri“. Ko što mi je to godilo dok je odgovaralo istini, tako me to sada boli gdje vidim, da su to sada samo fraze. Kastelir je i danas kula, da ali kula-razvalina obraćena dračom i korovom ispod koje liho i nesmetano širi svoje žile naš najveći dušman kleti Talijan.

Hoćemo li dokazati tome, a mi pogledajmo samo našu školu i našu čitaonu (o kojoj u drugom dopisu).

Škola i čitaona dva su ognjišta, sa kojih bi morao narod dobivati svoju svagdanju duševnu hranu, što i malne svagdje diva, samo kod nas u Kasteliru toga nema. Družbina naša škola, koja je već prve godine (pred 15 g.) svoga osnutka brojila 100 djece, a odmah sljedećih godina 120 do 130 danas broji na našu tugu i sramotu možda 80, a strah me da se ove godine ne će kraj takvih nepromijenjenih prilika upisati ni toliko. O polasku ne ću ni da govorim! Ne ću da ni kažem kolik je sveukupni broj djece, koja polaze leginu školu u susjednim Labincima, jer bi nam pozlilo; spominjem samo to, da polazi tu školu samo iz Kastelira preko 100 djece (dakle više nego našu). Pred par godina polazilo ih je od 30 do 40. Karakteristična je činjenica, da je ljepi broj te djece takvih roditelja, koji su pravi i uvjereni Hrvati, pače nijesu nikad za koju drugu stranku glasovali do uvijek samo za hrvatsku. Naš se g. učitelj češće znade tužiti, da mu djeca vrlo nerodovito polaze školu. Moramo mu vjerovati, ali stvar je vrlo čudna, da baš ona djeca koja njemu, kao nerodovita prebjegnu u leginu školu, onamo postanu najredovitija. Kako to? Gdje leži uzrok cijelom tom biednom stanju naše spasiteljice — naše mile nam škole, one škole, koja nam porodila u prvih desetak godina 3 akademikara, 4 učitelja i više srednjoškola.

„Nemo propheta in patria“. Bilo što mu drago — to na zlo naslućuje. Pomladak nam se goji u talijanskom duhu. Mislim, da bi bilo veoma počeano da to uče malo bolje kompetentni faktori u Kasteliru, a zgodno bi bilo, kad bi i naša majka. Družba naša, dok je još doba poduzela koji zgodni korak. Svakog se dana čuje gdje se ovaj ili onaj uvjereni Hrvat sprema da odašalje svoju djecu u onu kletu kovačnicu leginu škole, motivacijom, da mu se djeca u našoj školi niš ne uče. Ako bi to u istinu i bilo, velika krivnja pada i na roditelje zašto ne sile svoju djecu da pohadjaju redovito školu. Tužni seljak tu ne vidi ništa — on ne zna, da tako u svojim njeđrima odgaja otrovnicu zumpu, koja će njegovu narodu srce izjesti.

Sačuvaj Bože ne mislim time ništa predbacivati, već napisah ove retke u najplemenitijoj namjeri jer mislim, da je neob-

hodno potrebno upoznati svoje mane i nevolje, pa ih odstraniti, jer ćemo se samo tako uspješno boriti i oboriti jake pandže kletog mletačkog lava.

Završujem pozivljuć Vas dragi Kaštelirci i Hrvati da pošaljete Vašu djecu samo u našu Družbinu školu, ako Vam i nije sve po volji, dobri će Bog dati, pa će bolje biti. Budite Hrvati kao što ste uvijek bili ne samo na zboru, nego i na troru. Odgajajte si djecu u hrvatskom duhu, a to možete samo u hrvatskoj školi, koja će biti na diku Vama i cijelom hrvatskom narodu, pa će samo ovakva djeca moći donijeti u skoroj budućnosti spas našem bjednom istarskom puku.

Iz Novaki kod Motovuna se javlja da će se tamo dne 1. oktobra (listopada) t. g. obaviti svečano blagoslov nove školske sgrade, koja će se pak predati njezinoj plemenitoj svrsi: Bilo sretno! Dobro nam došao g. učitelj Iv. Kosić.

Koparski kotar:

Iz okolice Izole primamo: Jedan naš čovjek, koji se drži da je čvrst naš i hoće da visoko diže naš barjak i žilavo brani naša prava, na tjele je pa sasma drugičiji. Evo primjera: u mjesecu jenaru prigodom popisa pučanstva, zamoljen od jednog našeg čovjeka, da pošalje jednog pismenog čovjeka po kućama ljudi našeg jezika koji da prijave svoj obični jezik kao slavonski, odzvaao se taj „rodoljub“ ali uz plaću. Nu ne samo to; taj čovo zahitjevao je dapače svoje dnevnice po toliko forinti, koje se obično plaćaju po toliko kruna, i grozio se još — tužhom. Pa ipak je dobio za ono malo posla po 3 K na dan, — za ono doba (dnevnicu kao nigdje. Nu buha je znala i u zinsko doba pošteno sisati narodnu krv!

Otvorjenje narodne čitaonice u Draguču. U nedjelju 1. listopada otvorit će se u 3 sata poslije podne „Narodna čitaonica“ u Draguču. Gostovi dobro došli. — Odbor.

Franina i Jurina.

Fr. Lovranski izdajica piše va židovski gazet, da smo mi lovranci furesti al po njegovu privandranici.

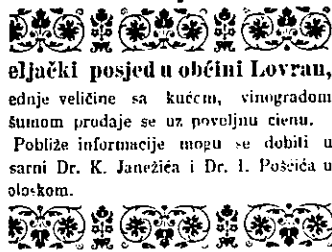
Jur. Pitaj ga malo ka kuga je njega va Lovran priniesla.

Fr. Ter znamo, da se je klalit po svete kako i cigan i da nima ni kuće ni kućišća i da prodava svoju dušu i telo onemu ki ga bolje plati.

Jur. Dušu je već zdavna inpenjal onemu s rogi, a za gojilo telo nebi mu dal ni abrej ni feniga.

Razne primorske viesti.

Proti drugim tračnicam na pruzi Košice-Oderberg. Zadnjih dana čitalo se je u novinama, da su pojedini austrijski činovnici, koji se nagadjaju s ugarskom vladom radi uvoza mesa, skloni dozvoliti Ugarskoj družu tračnice na željezničkoj pruzi Košice-Oderberg. Predsjedništvo hrvatsko-slovenskog kluba prosvjedovalo je

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju se u tiskari Baginja i drug. u Pull ulica Giulia 1. uz ctenu od 2, do 10 para.

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

Stalne cene

Umjerene cene

POSEBNI ODJEL

za

dječake i djevojčice

KONFEKCIJA

Bogati izbor

odjela Gambetta, opravnice, raglans, paletots, naramnice, ogrtači i a kišu, mornarski kaputići, „Golf“-kaputići, rube-nina, pregače, kape

Ignazio Steiner

GORICA

PULA

TRST

PIAZZA FORO

POZOR RODOLJUBI!

ZAHTEVAJTE POSVUDA
: NAŠE IGRACE KARTÉ :

„PRIMORKA“

PRODAJU SE U PAZINU U KNJI-
ZARI IVANA NOVAKA.

ALFA

brzi strojevi na paru za krmu
su najbolji!

Novi popravljani sustav!

Čvrsta izradba podpunoma iz ko-
vanoga željeza i željezne ploče!

Trzba se čuvati od jeftinijih i lošijih po-
strojeva iz Hrvatskog željeza!

Zaključite cjenike!

Dopisuje se slovenski i hrvatski!

Đonička zadruga Alfa Separator, Beč XII 3.

proti eventualnoj odnosnoj namjeri kod Ministra-predsjednika i izrazilo nadu da će on najodlučnije odbiti svaku raspravu u tom smjeru.

Prva sjednica carevinskog vieća. Državni zastupnici primili su poziv na prvu buduću sjednicu carevinskog vieća, koja će se obdržavati dne 5. oktobra o. g. u 11 sati prije podne.

Prva točka dnevnoga reda je vladina osnova o promjeni saborskog pravilnika.

Obćenito se očekuje da će prve sjednice biti dosta burne radi skupocće živeža osobito mesa i zbog posljednjih izgreda u Beču kadno je došlo do okršaja između demonstranta i redarstva i vojničtva te bijaše pri tom mrtvih i mnogog ranjenih.

Najkraći put. Iz srednje Istre pišu nam: Čitali smo ovih dana u ljubljanskom „Slovencu“, da je dograđena nova cesta iz Kringe kroz Dragu do sv. Petra u Šumi. Čitatelje ljubljanskog lista mora da zanima silno takova viest te će se svi odmah latiti zemljopisa, da vide gdje je ta slavna Kringa i još slaviji Sv. Petar u Šumi. Pišu, reć bi da je bilo više stalo da za tu novost doznaju prije čitatelji ljubljanskog lista, nego li istarsko pučanstvo, koje bi takovu viest u domaćim listovima radoštno pozdravilo. Ali tko da se paća sa domaćim, hrvatskim ili slovenskim ultra-liberalnim i frantsunskim listovima! Zar ne g. dopisniče?

Za provedenje tog svakako važnog rada nenalazi g. pisac za shodno, da se ikomu drugomu zahvali, nego li državi, kao da pri tom nije nitko sudjelovao i kao da nam je država nešto svoga dala ili darovala.

Ali da, nekažu nam badava, da smo više crno žuti, nego najviši dostojanstvenici na kraljevom dvoru. I zato nemamo pravo tužiti se ako odozgo padaju batine po našim leđima.

Novo katoličko tiskovno društvo. U ljubljanskom „Slovencu“ od 25. o. mj. čitamo, da se je za Hrvale u Istri osnovalo katoličko tiskovno Društvo sa sjedištem u Pazinu. Društvo ima svoju tiskaru u Pazinu. U Pazin da će se preseliti tiskodjer „Pučki Prijatelj“ iz Krka. K toj viesti dodaje rečeni list: „Novoj tiskari želimo obilno uspjeha a tiskovnomu Društvu pako mnogo članova. U Istri nespavamo više, nego radi svestrano oko nabrazbe naroda i za njegovu bolju budućnost; u prvom redu su naši svećenici, svetovne intelligence imade malo pa i ta se protivi vjerskom napredku“.

Dobro da to sve znamo; u Istri se dakle nespava odkad imamo u Pazinu katol. tiskarsko Društvo; do tada smo svi spavali. Sada nam netreba drugo za duševni i narodni spas Istre i našega naroda, nego da se stanu klati i mrcvariti „Naša Stoga“ i „Pučki Prijatelj“ kao što se kolju i mrcvare u Kranjskoj, Slovenski Narod na Gorickoj, Soča i „Gorica“. Tada će biti naša čaša sreće puna — do samoga vrha!! Blago si ga tada našem narodu u Istri!

Obračun velikog „Čiril-Metod.“ plesa u Trstu. Iz izvještaja što ga je priobćio odbor hrvatsko-slovenske mladeži u Trstu za priredbu velikog plesa na korist slovenske i istarske „Družbe sv. Čirila i Metoda“, doznajemo, da je taj ples bacio čistog prihoda osam hiljada kruna. Od tog prihoda odlučio je odbor podieliti ženskoj podružnici u Trstu 300 K, a ostalu svotu od 7.700 K podielio je na dva diela, i to polovicu dobije slovenska, a drugu polovicu hrvatska podružnica u Trstu.

Hvaleći našoj poštivoj mladeži u Trstu na rodoljubnom i nesebičnom radu oko naše pučke prosvjete želimo iskreno da bi na tom blagovornom putu do konačne pobjede ustrajala!

Organizacija pomorskih kapetana. „Crvena Hrvatska“ javlja, da su naši pomorski kapetani došli do vrlo pametne namisli, da se organizuju. Kako čujemo, u tom su pravcu već učinjeni prvi koraci. Mi se od srca radujemo ovom koraku naših pomorskih kapetana, jer to je više bilo i vrijeme da učine. To će biti i njima od koristi, a s druge strane tim više i jedan rodoljubni čin. Po našem se morabane kojekakovi tudjinci, nameću nam i svoj jezik, a ipak je ovo naše more, nad kojim gospodari moramo biti mi. Naših kapetana ima u trgovačkoj mornarici pune tri četvrtine, pa da oni sve to nitro gledaju!

Mi našim pomorskim kapetanima možemo samo čestitati na ovom njihovom koraku. Prenite se i pokažite tudjinskim nametnicima, da je ovo naše more, na kojem je svaki tudjinac suvišan. Ustrajte samo u započetom radu.

Akcija protiv skupocće u Austriji. „Narodny Listy“ donose, da je austrijska vlada zasnovala proti skupocći ove mjere: sniženje željezn. prevoza, povišenje kontingenta mesa, koje će se dobivati iz Srbije, dozvola za uvoz argentinskog mesa do konca ove godine, povišenje plaća državnim činovnicima nižih kategorija. Zastupkuća, čije će zasjedanje započeti 5. listopada, ponajprije će se baviti akcijom protiv skupocće živeža. Misli se, da kada ne će najprije riješiti reformu kućnog poslovnika, a onda tek uzeti u pretres osnovu proti skupocći, već da će se reforma poslovnika odgoditi za buduću godinu.

Kolera. U Dragi kod Susaka zalegla se ova nemila pošast i pokosila nekoliko žrtava. Od 17. t. mj. — kad se kolera pojavila ponovno u Dragi — obolilo je od kolere 16 osoba, od kojih je 9 umrlo. Oblasti su poduzele najšire i energične mjere proti koleri, te je nade da će ju izkorieniti brzo sasvim, što dokazuje i utješljiva činjenica, jer već tri dana nije se pojavio ni jedan novi slučaj kolere. Inače su Sušak, Trsat i Rieka proste od kolere, a u Trstu i na Koparsčini je odavna već uništena ta grda pošast.

Gnjeздо kolere je Italija, g tje ona nemilo harači i kolje narod. a talijanske oblasti sve to uporno taje. Tamo je došlo već radi kolere do pobune u narodu, takav liepi red vlada u Italiji toj blaženoj zemlji naših nespasjenjaka.

U naše strane uvučena je kolera iz Italije, a sve krivnjom oblasti, koje nisu za robu i ljude poduzele onakve zdravstvene mjere, koje su imale spriječiti zarazu kolere u našim stranama. Još i sada naše oblasti slepo vjeruju lažnim viestima talijanskih oblasti, te puštaju da dolazi slabodno svakog tjedna u Pulu talijanski parobrod iz Puglie, gdje je baš leglo kolere. Za čudno je zato da se nije kolera i u našim stranama uvriježila.

Novi račni ministar. Mjesto odstupivšeg ministra rata Schönhaich-a, imenovano je car i kralj ministrom rata vileza Aufenberg-a, dosadanjeg zbornog zapovjednika u Sarajevu.

Trgatba u Istri i u ostaloj Austriji. Usljed priobćenja „Allgemeine Wein Zeitung“, Beč, dne 7. rujna br. 36, izvjestitelja I. Portele predvidja se ovogodišnja herba u Istri na temelju stanja grozđja koncem kolovoza u kotariima:

Kopar, Piran i Buje	118.000 hl.
Poreč, Rovinj, Vodnjan i Pula	78.700 „
Buzet, Motovun i Pazin	124.750 „
Volosko i Labin	16.000 „
Cres, Lošinj i Krk	32.000 „
Ukupno	369.750 „
naprama godine 1910.	429.227 hl.

Ove godine vino će biti veoma dobro, buduće da je grozđje bolje dozrielo, nego li je prošle godine. U pojedinim pokrajinama zastupanim u carevinskom vieću,

predviđa se, da će berba tekuće godine naprama prošle godine dati vina i to:

1910.	1911.
Dolnja Austrija	153.260 800.000 hl.
Štajerska	324.366 351.200 .
Koruška	— 100 .
Kranjska	58.704 160.000 .
Tirol	666.958 596.100 .
Voralberška	298 700 .
Gorica Gradiška	112.605 200.000 .
Trst i okolica	8.640 9.000 .
Istra	429.227 369.750 .
Dalmacija	727.992 1.120.000 .
Češka	4.512 12.000 .
Moravska	21.285 137.000 .

Ukupno 3.507.927 3.755 850 hl.

Po tom računu dakle izlazi, da je ove godine urodilo u Dalmaciji više vina za 401.000 hektolitara nego lani, a u Istri urodilo je ove godine manje vina za 60.000 hektolitara nego lani.

LISTNICA UREDNIČTVA.

„Prijatelju dječtra“ u V. S. dječkim pitanjem bavili smo se dostatno u posljednja tri broja i kazali jasno i otvoreno i djacima i slovenskim listovima naše mnijenje. Sada valja, da se uzalud uzvilitana prašina slegne pa da nestane i posljednjeg traga bilo kakvom nesporazumljenju.

Mi čekamo uzalud i danas dokaze jednog od spomenutih listova o navedenoj po njemu izjavi nekog tobož istarskog Hrvata, nastanjenog u Trstu. Ozbiljni listovi valja da i dokažu ono što tvrde, osobito kad se ih na to pozove i kad se radi o onako teškoj uvri di ili osvadi. Na dan, dakle s dokazima ne ćete li da ostanu i nada- lje osumnjčeni čestiti i vrijedni naši mladići.

Dopisniku C—M + S. Buzet. Poslati dopis ne možemo uvrstiti jer bezrazložno polemizira i uz to odviše napada osobno.

NAJVEĆA DAMSKA ZLATARNA
ANT. RADIĆ
(SPALATO)
Izložbene cjenke saje bedava.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu.

Utemeljena godine 1884.

Centrala: Zagreb, u vlastitoj palači, ugao Marovske i Preradovićeve ulice.

Podružnica u Trstu, via del Lavatoio br. 1. II. kat. Telefon br. 2594.

Glavna zastupstva: Ljubljana, Novisad, Osijek, Rijeka i Sarajevo.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete slijedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. osiguranja glavnica za slučaj dožvaja i smrti,
2. osiguranja utrova,
3. osiguranja životnih restata.

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zagrada (koca, gospodarskih zagrada, tvornica),
2. Osiguranja pokretnina (pokretnost, dućan-ke robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.),
3. Osiguranja poljskih plodina (t. d. s. o. t. d.).

III. Staklenih ploča protiv razlupanja.

Zadruga ima u svom odjelima:

iznosi K 2.519.068 21

Od toga temeljnica iznosi K 500.000

Godšnji prih u prošle K 1.221.748 41

pristojemo K 4.323.298 41

Sposobni posrednici i akvizitri namješćuju se uz vrlo povoljne uvjete.

Seljački posjed u občini Lovran,
srednje veličine sa kućom, vinogradom i šumom prodaje se uz povoljnu cijenu.
Pobliže informacije mogu se dobiti u pisarni Dr. K. Janežića i Dr. I. Pošćića u Voloskom.

OLOVKE

u korist družbe sv. Ćirila i Metoda dobivaju se u tiskari Baginjs i drug. u Pull ulica Giulia 1. uz členu od 2, do 10 para.

Sjetite se družbe Sv. Ćirila i Metoda za Istru!

Stalne cijene

Umjerene cijene

POSEBNI ODJEL

za

dječake i djevojčice

KONFEKCIJA

Bogati izbor

odijela Gambetta, opravice, raglans, paletots, naramnice, ogrtači za kišu, mornarski kaputići, „Golf“-kaputići, rubenina, pregače, kape

Ignazio Steiner

GORICA PULA TRST
PIAZZA FORO

Gospodja
koja drži do zdrave njege kože, osobito ako želi da nestanu ljete pjeg: i zlobnih i uzdrati njezinu mekanu kožu i hvala joj, umiva se samo sa biljansko-mlječnim sapunom (Steckenpfl. rd. Liniemilch-seife)
(Marka konj na palici) od Bergmann & Co., Tetschen a. E.
Konač po 80 para. Dobiva se u svim ljekarnama, drogerijama i trgovinama parfimerija.

Jeftino česko PERJE
za krevete
5 kg. novo čibano K 9'60, bolje K 12'—
biele pabuļlice čibane, 18'— „ 24'—
kao snieg biele pabu-
ļlice čibane . . . 30'— „ 30'—
Razabije se franco posrećem.
Zamjenjuje se i prima natrag uz naknadu tovar. troška.
BENEDIKT SACHSEL, Lobes, br. 259
pošta PILSEN, Češka.

Petrove kapljice.
Iz zvalom sv. kr. zem. vladu stavljom u promet lijek na novci i po lijek-ničkom stručenjenu: prokešom protiv svih bolestima: kluđca, crijeva, jetara, bubrega i slozeta.
Savjetom je od savnih sezgini sokova, biljka i korenja, te se preporuča svakome, koji boluju od slabe probave, raznih bolih i grčeva želuca i u crijevima. Pomaže svakom u proti slaboj probavi, mučnini, kručnom kataru želuca i crijeva. Umiruje živce i okrepljuje cijeli organizam.
Cijena 1. litra je 50 para, 2. bočica 25 para, 3. bočica 12 para. K. fr. k. pošta: 2.
Ordnung je samo u Likatel i str. Peta.

FR. ŠULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica 47.

POZOR RODOLJUBI!
ZAHTEVAJTE POSVUDA
NAŠE IGRAČE KARTE:
„PRIMORKA“
PRODAJU SE U PAZINU U KNJI-
ŽARI IVANA NOVAKA.

**Narodni Dom u Pazinu,
Hotel i reštauracija.**
Čast mi je objaviti pešt. občinstvu firmi sve Istre, da sam sa 1. septembra t. g. pruzeo **HOTEL i RESTAURANT „NARODNOG DOMA“** u PAZINU, snabdjevši istu sa svim potrebitim konfortem, gdje će cijenj. gostovi biti podvorenii na podpuno zadovoljstvo.
Uzdajući se u svoju vještinu u gostničarskoj struci, na-đojat ću, da cijenj. moji gostovi budu posvećama zadovoljni telu sa dobrom domaćom hranom sa izvršnom pićem.
Preporučujući se svim našima u gradu Pazinu i po ostaloj Istri bilježim se veščestovanjem
ANTUN PETRIŠ.

ALFA
brzi strojevi na paru za krmu su najbolji!
Novi popravljeni sustav!
Čvrsta izradba podpunoma iz kovanoga željeza i željezne ploče!
Teško se čuvati od jeftinijih i lošijih parvoćion iz bećanog željeza!
Zaktievajte cjenike!
Dionička zadruga Alfa Separator, Beć XII 3.

Austro-Amerikana

38 velika transatlantska parobroda.

Redovita brza služba za putnike i robu između Trsta, Grčke, Italije, Španjolske, Sjeverne i južne Amerike. Odszak iz Trsta:

I. pruga za putnike Trst-New-York, tičuć: Patras, Palermo, Alžir*) parobrod: Martha Washington . . . 7. oktobra . . . Almeria*)

II. pruga za putnike Trst—Buenos-Aires, tičuć: Spljet*), Gruz*), parob.: Laura . . . 12. oktobra Almeria, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Monte Video na polazku.

III. pruga za robu na sve strane svijeta.

Preuzimlje izlete po sredozemnom moru s velikim parobrodima prekoatlantskih pruga na dvostruki vijak.

Služba se čini s novim i brzim parobrodima providjenim sa svim komfortom i brzojavom bez žica.

Za upute obratili se na glavnog zastupnika za srednju Istru I. Novak u Pazinu i na ravnoletjelstvo u Trstu, via Mollino Piccolo 2. II. (brz javi: Novak — Pazin, Cosulich — Trst).

*) uvjetno.

Najbolji teški izvor!

Jeftino perje za postelje!

1 kg sivo, dobro očišćeno 2 K; bijelo 2 1/2 K; prvo vrst polusivo 2 3/4 K; bijelo 3 K; meko, p-hobasto 4 1/4 K; 1 kg najfinije, kao snjeg bijelo, očišćeno 6-10 K; 8 K; 1 kg pahuljica, sivo 6 K; 7 K; bijelo 6-10 K; najfinije prave pahuljice 12 K.

Kod naručbe od 5 krana franko.

Gotovi kreveti

iz gustog crvenog, plavog, bijelog ili žutog naukingsa, 120x180 cm dug, 116 cm širok, sa 2 novim, sivim, vrlo trajnim pahuljastim perjem 16 K; polu pahuljice 20 K, pahuljice 24 K; pojedini pokrivači po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 3, 3 1/2 i 4 K. — Razaslije se pouzeteći po 12 K franko. — Naba se zamjenjuje ili uzimlje natrag franko; ako se ne dopade vrati se novac. — Cienel badava i franko.

S. BENISCH, Dešenice, 76 1/2, Šumava

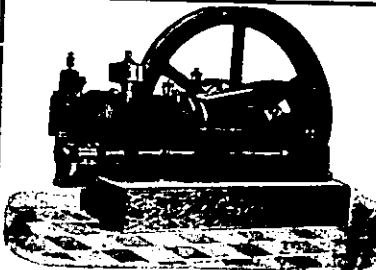
Ljekarnika A. THIERRY-a balsam

Jedino pravi sa zelenom duvnom kao zaštitna marica.

Zakonom zaštićen Svako patvaranje, oponašanje, preprodaja drugih balzama sa zavarava sudom markom praga ni se kaznuo po sudu i strogo kazni. — Djeluje sigurno, ljekovito kod svih bolesti organa disala, kašlja, izbacivanja, prokajosa, katara grla, prehlode, bole-u pluć., specijalno kod influence, bolesti želuda, upala jetara i slezene, pomankanja stolice, zubobolje i usnih bol-u, uganja zglobova, opeklima, kožnih bolesti itd. 12,2 i 6 i 1 ili 1 vel. posebna boja K 5 60

Thierry-eva centifolijska mast

— Sj-gurne i stalna ljekovito djelovanje kod rana, otoklina, ozlela, upala, absesa odstranjuje sva strana tjel-sa koja su došla u tijelo pa č-to preduvretne operacije, koje su sa bolima skopčane, ljekovita kod još tako starih rana, 2 posude stije K 3 60. Izvor: Ljetarna „K Anjele Covara“ A. THIERRY-a u PREGRADI, Hrvatska. — Dobiva se u svim većim ljekarnama. Na veliko u ljekarn. drogerijsima.

NAJBOLJI NAMJESTAJI SNAGE

kao motore na plin (gas), benzin, žesta, kameno ulje za obrtničke, poljodjelake i električne namjestaje snage, daje namjestaje na mrlavi plin proizvodnja:

DRAŽDANSKA TVORNICA MOTORA

na plin d. d. (A. G. Dresdner Gasmaschinenfabrik vormals MORITZ HILLE, DRESDEN)

najveća specialna tvornica Evrope

Glavno i isključivo zastupstvo, kamo sve upite upravljati valja: Tehnička poslovnica: **EMANUEL KRAUS**, TRST, Via San Nicolo 2/b.

Dobiva se u potpunosti opremljeno za obrtnička i industrijska poduzeća. Cijenik na zahtjev bezplatno i bez poštarine. Dopisivanja: hrvatski, slovenski, talijanski i njemački.

Marka Zvezda

THOMASOVO BRAŠNO

Pošto se u zadnje vrijeme često nude na prodaju troske nikakve vrijednosti za Thomasovo brašno, kod kupovine treba paziti na brašno od Thomasove troske, na olovo i napis na vreći.

THOMASOVO BRAŠNO, marka Zvezda,

prodaje se uz jamstvo od naših zastupnika

HERMAN TURECK & Co. — TRST, via Sanità br. 8.

Ponude sa izvornim cijenama dobiju se odmah na zahtjev.

DRUŠTVO PROIZVODNJA THOMASOVIH FOSFATA.

Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Ravnateljstvo u Puntu. Vlasito odpravništvo na Rieel, Riva Cristoforo Colombo.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. jula do 30. oktobra 1911.

Pruga: Punat-Krk-Rijeka.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan
5 —	odl.	VPCNAT	dol.	4.50
5.15	dol.	Krk	odl.	4.35
5.25	odl.	Glavotot	dol.	4.20
5.15	dol.	Glavotot	odl.	3.46
5.20	odl.	Malinska	dol.	3.35
5.50	dol.	Malinska	odl.	3.06
7 —	odl.	Opatija	dol.	2.55
7.45	dol.	Opatija	odl.	2.16
7.50	odl.	Rijeka	dol.	2 —
8.45	dol.	Rijeka	odl.	12.55

Uvjetno pristajanje u Rijecama i Torkolama.

Pruga: Baška-Punat-Rijeka.

Svaki Utrak Subotu Nedjelju	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Poned. Petak Subotu
prje podne 3.45	odl.	Baška	dol.	6.10
4.45	dol.	Punat	odl.	5 —
15 —	odl.	Rijeka	dol.	4.50
18.45	dol.	Rijeka	odl.	12.55

Uvjetno pristajanje u Staroj Baški.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Rab i natrag.

Svaki Četvrt Subotu	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Četvrt. Subotu
prje podne 7.35	odl.	Rijeka	dol.	7.20
8.10	dol.	Opatija	odl.	6.45
8.20	odl.	Lovran	dol.	6.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	6.20
8.40	odl.	Rab	dol.	6.10
12.30	dol.	Rab	odl.	2.30

Brza pruga: Rieka-Opatija-Lovran-Baška i natrag.

Svake nedjelje	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	Svake nedjelje
prje podne 7.35	odl.	RIEKA	dol.	7.20
8.10	dol.	Opatija	odl.	6.45
8.20	odl.	Lovran	dol.	6.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	6.20
8.45	odl.	BASKANOVA	dol.	6.10
12 —	dol.	BASKANOVA	odl.	2.50

Brza pruga: Rieka-Opatija-Lovran-Lošinjvelj i natrag.

Svaki ponedjel	Odl. i Dol.	POSTAJA	Dol. i Odl.	Svaki ponedjel
prje podne 7.35	odl.	RIEKA	dol.	9.20
8.10	dol.	Opatija	odl.	8.45
8.20	odl.	Lovran	dol.	8.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	8.15
8.45	odl.	LOŠINJVELJ	dol.	8.10
1.25	dol.	LOŠINJVELJ	odl.	3.30

Uvjetno pristajanje u Malom Lošnju, luka sv. Martin.

Brza pruga: Rab-Lošinjmalj.

Svake četvrtka tamo i natrag. 4.45 pr. p. odl. RAB dol. 7.30 na večer 8.15 dol. LOŠINJMALJ odl. 4 — po pod.

Pruga: Rieka-Opatija-Lovran-Krk-Baška-Rab i natrag.

Svake srijede	Odl. i Dol.	POSTAJA	Dol. i Odl.	Svake petka
prje podne 10.30	odl.	RIEKA	dol.	7.20
11.05	dol.	Opatija	odl.	6.45
11.15	odl.	Lovran	dol.	6.35
11.35	dol.	Lovran	odl.	6.20
11.40	odl.	RAB	dol.	6.10

Uvjetno pristajanje u Malom Lošnju, luka sv. Martin.

Pruga: Rijeka-Opatija-Rab-Nerezine.

Utorki	Petak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Srijeda	Subota
prje podne 7.35	prje podne 10.30	odl.	RIEKA	dol.	po podne 5 —	po podne 4.15
8.10	11.05	dol.	Opatija	dol.	4.25	3.40
8.27	11.15	odl.	Belj	dol.	4.15	3.30
9.40	12.35	dol.	Merag	dol.	2.65	2.10
9.60	12.45	odl.	Krk	dol.	2.45	2 —
10.40	1.35	dol.	RIEKA	dol.	1.85	1.10
10.50	1.45	odl.	RAB	dol.	1.45	1 —
11.27	2.20	dol.	RIEKA	dol.	1.15	12.30
11.50	2.25	odl.	RIEKA	dol.	12.55	12.10
prje podne 1 —	po podne 1 —	dol.	BASKANOVA	dol.	11.35	—
1.20	—	odl.	Rab	dol.	11.15	—
2.20	4.20	dol.	Lun	dol.	9.25	—
3.40	4.45	dol.	—	dol.	9.16	—
4.05	5.10	dol.	—	dol.	8.50	—
4.40	5.20	dol.	—	dol.	8.40	—
5.20	6.0	dol.	—	dol.	7.15	9.20
5.30	6.40	dol.	—	dol.	7.05	9.10
5.40	6.50	dol.	—	dol.	5.55	9 —
5.50	7.0	dol.	—	dol.	6.45	8.45
6.40	7.40	dol.	—	dol.	6 —	8 —

Luka sv. Martin. Uvjetno pristajanje u Pustu i Leparu. Ravnoletjelstvo u pristaništu prave — prama okolnostima — promjena plovidbenog reda.